

**Dr. Babasaheb Ambedkar Open University**  
**Term End Examination January – 2026**

|              |                                             |            |                      |
|--------------|---------------------------------------------|------------|----------------------|
| Course       | : Certificate Course                        | Date       | : 06/03/2026         |
| Subject Code | : CEA-02                                    | Time       | : 11:30am to 01:00pm |
| Subject Name | : પ્રદૂષણ અને પર્યાવરણના પ્રશ્નો તથા જાળવણી | Duration   | : 1.5 Hours          |
|              |                                             | Max. Marks | : 50                 |

- કુદરત સર્જિત પ્રદૂષણ એ કેવી સમસ્યા નથી?  
(A) પ્રદેશની (B) રાષ્ટ્રીય (C) સ્થાનિક (D) વૈશ્વિક
- ઘણાં ગામડાઓમાં વૃક્ષોનો ઉપયોગ શેમાં કરવામાં આવે છે?  
(A) સુથારીકામમાં (B) મકાનમાં (C) બળતણમાં (D) એકપણ નહિ
- મનુષ્યો અને પ્રાણીઓ કયો વાયુ ઉચ્છવાસમાં બહાર કાઢે છે?  
(A) ઓક્સિજન (B) કાર્બનડાયોક્સાઈડ (C) નાઈટ્રોજન (D) કાર્બનમોનોક્સાઈડ
- એક અભ્યાસ મુજબ પ્રકાશ સંશ્લેષણની ક્રિયા દ્વારા પુખ્તવયનું એક વૃક્ષ કેટલા માણસોને જોઈએ તેટલો ઓક્સિજન પૂરો પાડે છે?  
(A) 200 (B) 500 (C) 300 (D) 100
- ધ્વનિ પ્રદૂષણ એ કેવા પ્રકારનું પ્રદૂષણ છે?  
(A) કુદરતી (B) માનવ સર્જિત (C) પર્યાવરણલક્ષી (D) એકપણ નહિ
- ભારતમાં કયા વર્ષમાં કોલસાનું ઉત્પાદન 32 કરોડ ટન હતું?  
(A) 1950 (B) 1955 (C) 1960 (D) 1965
- વાતાવરણમાંનો કયો વાયુ પૃથ્વી પરના સજીવો માટેનું રક્ષા કવચ છે?  
(A) ઓક્સિજન (B) નાઈટ્રોજન (C) ઓઝોન (D) કાર્બનમોનોક્સાઈડ
- સજીવોની સઘળી દેહ ધાર્મિક ક્રિયાઓમાં શું અનિવાર્ય છે?  
(A) ખોરાક (B) પાણી (C) સલામતી (D) નિંદ્રા
- પૃથ્વી પર જળરાશીનો કેટલા ટકા ભાગ સમુદ્ર અને મહાસાગરોમાં છે?  
(A) 94% (B) 80% (C) 85% (D) 97%
- જળ પ્રદૂષણ ફેલાવવામાં કોનો ફાળો સૌથી વધારે છે?  
(A) ઉદ્યોગોનો (B) ઘરવપરાશના પાણીનો  
(C) જમીનના ધોવાણનો (D) જંતુનાશક દવાઓનો
- મરક્યુરીના કારણે થયેલ મીનામાટા રોગ કયા દેશમાં થયો હતો?  
(A) રશિયા (B) ચીન (C) જાપાન (D) અમેરિકા
- પાણીના મુખ્ય કેટલા ઉપયોગો છે?  
(A) ચાર (B) ત્રણ (C) પાંચ (D) છ
- સીસું અને કેડમિયમ જેવી ધાતુઓના બારીક રજકણોવાળા પાણીથી પકવેલા ભાત ખાવાથી કેવા રોગો થાય છે?  
(A) કેન્સરના (B) ચામડીના (C) પાચનતંત્રના (D) ફેફસા અને હાડકાના
- જમીનના મુખ્ય કેટલા ઘટકો છે?  
(A) બે (B) ત્રણ (C) પાંચ (D) ચાર

15. ક્ષયરોગના જંતુઓના શોધક કોણ હતા?  
(A) ઓસ્કર વાઇલ્ડ (B) વિલિયમ હેનરી (C) રોબર્ટ કાર્કે (D) એકપણ નહિ
16. અવાજના પ્રદૂષણથી આંખમાં જોવાની શક્તિ કેટલા ટકા ઘટી જાય છે?  
(A) 25% (B) 20% (C) 30% (D) 35%
17. વર્ષ -1954 માં કોણે વિદ્યુત પેદા કરતી પરમાણુ ભઠ્ઠી સ્થાપી?  
(A) જાપાન (B) ભારત (C) રશિયા (D) ચીન
18. પરમાણુ શક્તિ દ્વારા મેળવાતી વિદ્યુત ઊર્જા જે મથકે ઉત્પન્ન થતી હોય છે, તેની આસપાસના કેટલા કિ.મી. વિસ્તારમાં આવતા પર્યાવરણમાં તેની વિપરીત અસરો પહોંચવાની શક્યતા રહેલી છે?  
(A) 350 કિ.મી. (B) 400 કિ.મી. (C) 300 કિ.મી. (D) 360 કિ.મી.
19. યુરેનિયમ ખનીજની આસપાસ કયો વાયુ રહેલો છે?  
(A) ઓઝોન (B) કાર્બન ડાયોક્સાઈડ (C) નાઈટ્રોજન (D) રેડોન
20. અવાજની માત્રા માપતાં એકમને શું કહેવામાં આવે છે?  
(A) સિસ્મોમીટર (B) ડેસિબલ (C) એક્સપોઝર (D) એકપણ નહિ
21. વરાળથી ચાલતું એન્જિન કોણે બનાવ્યું?  
(A) ન્યૂટને (B) જેમ્સવોટે (C) આઈનસ્ટાઇને (D) રોબર્ટ હૂકે
22. 1970 માં કયા શહેરમાં એક અઠવાડિયા સુધી દૂષિત વાયુઓનું ઘટ્ટ આવરણ છવાયેલું રહ્યું હતું ?  
(A) હિરોસીમા (B) જર્મની (C) ટોકિયો (D) દિલ્હી
23. 1952 માં લંડનમાં ચાર દિવસ ધુમ્મસ છવાયેલું રહ્યું હતું તેનાથી કેટલા લોકો તેનો ભોગ બન્યા હતા?  
(A) 4000 (B) 400 (C) 500 (D) 5000
24. કયો વાયુ હવા કરતા આઠ ગણો ભારે છે?  
(A) નાઈટ્રોજન ઓક્સાઈડ (B) રેડોન (C) ઓઝોન (D) કાર્બન મોનોક્સાઈડ
25. ઘરોમાં વપરાતાં ગ્રેનોઈટ પથ્થરોમાંથી રેડિયો એક્ટીવ રેડોન નીકળતા હોય છે તે કયા રોગનું કારણ બને છે?  
(A) ડાયાબીટીસ (B) ચામડીના (C) કેન્સર (D) શ્વાસોશ્વાસના
26. પારો અને સીસું માનવીના કયા ભાગને ભારે નુકશાન કરે છે?  
(A) ફેફસાને (B) સ્વાદુપિંડને (C) જઠરને (D) ચેતાતંત્રને
27. ચાદદાસ્ત ઓછી થઈ જવી એ કયા રોગનું મુખ્ય લક્ષણ છે?  
(A) સ્કર્વી (B) પેરાલિસીસ (C) મરાસ્મસ (D) એલ્ડેમેર
28. એલ્યુમિનિયમના વાસણમાં કેવો ખોરાક રાંધવો ન જોઈએ?  
(A) તીખાશવાળો (B) ખટાશવાળો (C) મીઠાશવાળો (D) એકપણ નહિ
29. સીસું શરીરમાં શું બનવાની ક્રિયાને અટકાવી દે છે?  
(A) પ્રોટીન (B) ચરબી (C) હિમોગ્લોબીન (D) વિટામિન
30. કેડિયમ ધાતુ કયા રોગ માટે જવાબદાર છે?  
(A) હૃદયરોગ (B) કેન્સર (C) ડાયાબીટીસ (D) પાંડુરોગ
31. ભારતનો કુલ ભૌગોલિક વિસ્તાર કેટલા લાખ હેક્ટર છે?  
(A) 3290 (B) 3289 (C) 4023 (D) 4067
32. માનવી એ ઊર્જા મેળવવા માટે પરમાણુનું શું કરીને તેમાંથી ઊર્જા મેળવવાનો પ્રયાસ કર્યો છે?  
(A) ઉત્પત્તિ (B) જતન (C) વિઘટન (D) પ્રક્રિયા

33. સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંઘના અંદાજ પ્રમાણે વિકાસશીલ દેશોમાં દર વર્ષે કેટલા લોકો પાકસંરક્ષક દવાઓની ઝેરી અસરોને કારણે મરણ પામે છે?
- (A) 30,000 (B) 40,000 (C) 50,000 (D) 45,000
34. ડી.ડી.ટી. દવા વાપરવા ઉપર 1972 માં ક્યાં પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો?
- (A) અમેરિકા (B) લંડન (C) જર્મની (D) કેનેડા
35. અર્થશાસ્ત્રીઓ માને છે કે ઉદ્યોગના સંદર્ભમાં\_\_\_\_\_એ ઉત્પાદકતાનું ઘટક છે અને તે પણ મૂડી કે શ્રમ જેટલું મહત્વનું છે.
- (A) શક્તિ (B) ઉર્જા (C) સમય (D) વ્યવસ્થા
36. ઊર્જાસ્ત્રોતોનો મૂળ સ્ત્રોત કયો છે?
- (A) સૂર્ય (B) વિજળી (C) વાયુ (D) કુદરતી પદાર્થો
37. સિત્તેરના દાયકાની પેટ્રોલ કટોકટી પછી જાપાનના ઉદ્યોગોએ તેમની ઊર્જા કાર્યક્ષમતામાં કેટલા ટકા વધારો કર્યો?
- (A) 50% (B) 48% (C) 41% (D) 44%
38. વિષુવવૃત્તીય જંગલોને પૃથ્વીના કોના સમાન કક્ષા છે?
- (A) ફેક્સા (B) હૃદય (C) સ્નાયુઓ (D) જીવાદોરી
39. પર્યાવરણીય સમસ્યાઓને કેટલા વિભાગમાં વહેંચવામાં આવી છે?
- (A) ચાર (B) પાંચ (C) છ (D) ત્રણ
40. જમીનના એક મી.મી.સ્તરને બનતા કેટલા વર્ષ લાગે છે?
- (A) 50 (B) 100 (C) 500 (D) 1000
41. કોણે ઈ.સ.1882માં પૃથ્વીના વાતાવરણને ગ્રીન હાઉસ સાથે સૌ પ્રથમ સરખાવ્યું છે?
- (A) જુન ફોરયરે (B) સ્વાંતે (C) જેઈમ્સ ઈ. હાન્સે (D) ચાર્લ્સ
42. નીલાતીત અલ્ટ્રાવાયોલેટ કિરણો પૃથ્વીના ઉપલા સ્તરમાં આવેલા કયા વાયુના સ્તરને રોકી પાડે છે?
- (A) નાઈટ્રોજન (B) ઓક્સિજન (C) ઓઝોન (D) કાર્બનમોનોક્સાઈડ
43. ગ્રીન હાઉસ ઈફેક્ટનો બીજા નંબરનો મિથેન વાયુ એ કાર્બન ડાયોક્સાઈડ કરતાં કેટલા ગણી વધારે ગરમી શોષવાની ક્ષમતા ધરાવે છે?
- (A) 34 (B) 38 (C) 36 (D) 32
44. આધુનિક ઉપકરણોમાં બત્રીસ લક્ષણું સાબિત થયેલું કયુ દ્રાવણ આજે પર્યાવરણનું મોટું દુશ્મન ગણાવા લાગ્યું છે?
- (A) સલ્ફર ડાયોક્સાઈડ (B) ક્લોરોફ્લોરો કાર્બન  
(C) કાર્બનડાયોક્સાઈડ (D) પોટેશિયમ
45. ઓઝોન સ્તરમાં માત્ર એક ટકાનો ઘટાડો થાય તો ત્રીસેક હજાર લોકોને શાની બીમારી લાગુ પડી જાય?
- (A) કેન્સરની (B) મધુપ્રમેહની (C) હૃદયરોગની (D) આંખના મોતિયાની
46. અંગ્રેજીમાં 'ઇકોલોજી' શબ્દ એ મૂળ કઈ ભાષામાંથી આવ્યો છે?
- (A) ગ્રીક (B) લેટિન (C) ફ્રેંચ (D) જર્મન
47. નદીઓ ઉપર બંધો બંધાવાની શરૂઆત ક્યાં થઈ?
- (A) ન્યુયોર્ક (B) લંડન (C) અમેરિકા (D) ઓસ્ટ્રેલિયા

48. 1960 ની સાલમાં કઈ નદી પર 114 મીટર ઊંચો આસ્વાન ડેમ બાંધવામાં આવ્યો હતો?  
(A) મિસિસિપી (B) બ્રહ્મપુત્રા (C) ગંગા (D) નાઇલ
49. મહાત્મા ગાંધીજી એ પોતાના કયા પુસ્તકમાં માનવ જાતને વિજ્ઞાન સામે અધ્યાત્મનો સમન્વય કરવાની પ્રેરણા આપી?  
(A) સત્યના પ્રયોગો (B) હિન્દ સ્વરાજ  
(C) ખરી કેળવણી (D) ગાંધીજીનું નવજીવન
50. સજીવ સૃષ્ટિના માણસ સિવાયના તમામ જીવો કોને આધીન હોય છે?  
(A) પ્રકૃતિને (B) હવાને (C) ખોરાકને (D) વાતાવરણને

\*\*\*\*\*

# ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

‘જયોતિર્મય’ પરિસર, સરખેજ-ગાંધીનગર હાઈવે, છારોડી, અમદાવાદ-382481

સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી - 2026

નોંધણી નંબર :

|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|

(સંપૂર્ણ નોંધણી નંબર લખવો)

પાઠ્યક્રમ : \_\_\_\_\_

અભ્યાસક્રમ (અવશ્ય લખવો) :

અભ્યાસ કેન્દ્રનો કોડ નં. \_\_\_\_\_

પરીક્ષાની તારીખ : \_\_\_\_\_

નોંધ : (1) વિદ્યાર્થીએ સાચા ઉત્તરની સામે પેનથી 'X' નિશાની કરવી.

(2) જે વિદ્યાર્થી પોતાનો સાચો નોંધણી નંબર નહીં દર્શાવે તેનું પરિણામ રદ થશે.

દા.ત. પ્રશ્ન: 1 ગાંધીજીનો જન્મ કયારે થયો હતો ?

(1) 5મી મે(2) 10મી જુલાઈ(3) 2જી ઓક્ટોબર(4) 8મી જૂન

| પ્રશ્ન ક્રમાંક | 1 | 2 | 3 | 4 |
|----------------|---|---|---|---|
| 1              |   |   | X |   |

વિદ્યાર્થીએ બારકોડ સ્ટીકર

અહીં ચોટાડવું

| પ્રશ્ન ક્રમાંક | A | B | C | D | પ્રશ્ન ક્રમાંક | A | B | C | D |
|----------------|---|---|---|---|----------------|---|---|---|---|
| 1              |   |   |   |   | 26             |   |   |   |   |
| 2              |   |   |   |   | 27             |   |   |   |   |
| 3              |   |   |   |   | 28             |   |   |   |   |
| 4              |   |   |   |   | 29             |   |   |   |   |
| 5              |   |   |   |   | 30             |   |   |   |   |
| 6              |   |   |   |   | 31             |   |   |   |   |
| 7              |   |   |   |   | 32             |   |   |   |   |
| 8              |   |   |   |   | 33             |   |   |   |   |
| 9              |   |   |   |   | 34             |   |   |   |   |
| 10             |   |   |   |   | 35             |   |   |   |   |
| 11             |   |   |   |   | 36             |   |   |   |   |
| 12             |   |   |   |   | 37             |   |   |   |   |
| 13             |   |   |   |   | 38             |   |   |   |   |
| 14             |   |   |   |   | 39             |   |   |   |   |
| 15             |   |   |   |   | 40             |   |   |   |   |
| 16             |   |   |   |   | 41             |   |   |   |   |
| 17             |   |   |   |   | 42             |   |   |   |   |
| 18             |   |   |   |   | 43             |   |   |   |   |
| 19             |   |   |   |   | 44             |   |   |   |   |
| 20             |   |   |   |   | 45             |   |   |   |   |
| 21             |   |   |   |   | 46             |   |   |   |   |
| 22             |   |   |   |   | 47             |   |   |   |   |
| 23             |   |   |   |   | 48             |   |   |   |   |
| 24             |   |   |   |   | 49             |   |   |   |   |
| 25             |   |   |   |   | 50             |   |   |   |   |

વિદ્યાર્થીની સહી \_\_\_\_\_

(મૂલ્યાંકન કાર્ય માટે)

ખંડ નિરીક્ષકની સહી \_\_\_\_\_

તપાસનારની સહી : \_\_\_\_\_

મોડરેટરની સહી : \_\_\_\_\_

કુલ આપેલ જવાબ : \_\_\_\_\_

તપાસનારનું નામ : \_\_\_\_\_

મોડરેટરનું નામ : \_\_\_\_\_

ખોટા જવાબ : \_\_\_\_\_

તારીખ : \_\_\_\_\_

તારીખ : \_\_\_\_\_

કુલ માર્ક્સ : \_\_\_\_\_